

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 1. Historica descriptio Corsicæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

De Corsica, & Sardinia.

§. 1. Historica descriptio Corsicæ.

NVM. 1. Nomina Corsicæ.

CYRNVS à Græcis, à Romanis & indigenis CORSICA, dicta est Diodoro libro 5. *Cursea*, Procopio *Cerneatis*, Lycophroni *Corsis*, Dionysio Afro *Sidis*. Et Cynus vocata est à Cynno filio Herculis, Seruio, & Isidoro; Corsica autem à muliere Ligure nomine Corsa, quæ nauigio taurum infecura hanc Insulam derexit in quam traiciebat ad pastum, sic Isidorus, & Eustathius; quod tamen videtur à *δύρατος* de tauro traiciente, siquidem proximum Populonium 60. Mil. Passuum distat, ait Plinius. Eustathius aliam affert nominis etymologiam *Ἐξ τῆς εἰς αὐτῆν Κόρσας*, quas explicat *κορυφὰς vertices montium*. Callimachi Scholiastes ait suo tempore dici, *Tyros*, quod ægrè admittit Ortelius.

NVM. 2. Quantitas Corsicæ.

IN eâ consideranda longitudo, latitudo, circuitus; distantia Freti inter hanc Insulam, & Sardiniam.

LONGITUDO CORSICÆ	Chorographo apud Strabonē 160. M. P.	Plinio 60. M. P.	Martiano Capellæ 150. M. P.	Orosio 160. M. M.	Ptolemæo 130. Mil. P.		
CORSICÆ LATITUDO	Chorographo 70. M. P.	Plinio 50. M. P.	Capellæ 50. M. P.	Orosio 25. M. P.	Ptolemæo 70. Mil. P.		
CORSICÆ CIRCVI- TVS	Chorographo 400. M. P.	Plinio 322. M. P.	Capellæ 1325. M. P.	Orosio <i>tacetur.</i>	Ptol. sex M. stadiorū, seu 450. Mil. P.		
LATI- TVDO FRETI quod Ta- phros	SCYLAX Traic- tus 3. partis vnius dici	PLINIO minus IX. milli- bus pas- suum	ZONARÆ tā exiguo traicctu vt vnâ ex orâ alia videatur.	PAV- SANIÆ 8. stad. seu Mil. Pas.	STRA- BONI 7. Mil. Pass. 500. Pass.	CA- PEL- LÆ IX. Mil. Pass.	ISI- DORO XX. Millia Pass.

N V M. 3. *Qualitas Corsicæ.*

STERILIS: Ita Seneca Consol. ad Heluiam, vbi vocat eam insulam, *saxum nudum, abruptum, ieiunum, immansuetum, horridum, intemperans*: item *aridum saxum, & spinosum, vix ad tutelam incolentium fertile*: & ne exul hyperbolicus locutus esse videatur, apud Strabonem dicitur *ἄρχαία ἀσπερα*, & plerisque suis partibus *ἄσβατος ἰννία*.

MELLE abundat Regio, & CERA ait Diodorus; faui in arboribus reperientis sunt: quanta autem hîc mellis copia arguit quod ait Liuius lib. 40. M. Pinarium Prætozem ex Insulâ 100. millia pondo extulisse.

TAXVS quoque arbor *l'If*, in eâ copiosè prouenit quo mella sunt amariora, vt notat Seruius ad illud Eclogæ 8.

Sic tua Cyrneas fugiant examina Taxos.

Ouidius tamen 1. Amorum Elegia 12 putat hunc amarorem ex cicutâ existerè.

N V M. 4. *Mores Corsorum.*

QVI montana incolunt latrociniis vitam sustentant, ipsi bestiis immaniores, *Strabo, Seneca Consol. ad Heluiam*, nihil esse iis hominibus immansuetius. Capti plerique à Romanis se interficiebant, *idem Strabo*. Serui Corsici si eidem *Straboni* fides, stupidi sunt, & impatientiâ, ac stupiditate dominos obrundunt; si *Diodoro lib. 4.* ad vsum vitæ videntur reliquis seruis præferendi. Iustè inter se viuunt supra alios Barbaros; oues sine pastore certis distinctæ notis nunquam domino suo pereunt; omnes rectè agendi formam iustè obseruant. Mulieris enixæ nulla cura geritur, sed eius loco, vt æger, maritus decumbit in lecto per certos dies. Longæui sunt omnes Corsi, sic *Athenæus*, & *Eustathius*.

N V M. 5. *Politia Corsicæ.*

PRIMI in eam transmisisse videntur Græci Duce Cyrno Herculis filio: postmodum Ligures duce illâ Corsâ de quâ superius. Hîc etiam vestigia Hispanorum agnoscit Seneca, in tegmentis capitis, & calceis Cantabrorum, immo & in quibusdam verbis. Sed

hæc admodum incerta; hoc certissimum, Phocenses circa Olymp. 56. imperante Cyro eò Coloniam deduxisse, testibus Herodoto, & Diodoro; sed paulò post à Tyrrenis eiectos esse. Postmodum hanc cum Sardinia occupauere Carthaginenses, & vtraque potiti sunt vsque ad primum bellum Punicum, quo confecto Romanis cessit Corsica, montanis tamen nunquam subditis, in quos Romani excurrebant, munitiones expugnabant, & aliquot mancipia stupida abducebant, sic *Strabo*. Sub Imperatoribus fuit exilij locus multorum illustrium virorum, vt ait *Seneca* iam citatus. *Plinius* (& ex eo *Capella*) ait suo tempore in eà fuisse xxxiii. ciuitates præter Aleriam, & Marianam, quâ de re vehementer dubitat *Cluuerius*, & meritò.

N V M. 6. De lingua Corsorum.

Ex variis linguis, atque Dialectis erat temperata, vt innuit *Seneca* *Consol. ad Heluiam matrem*: hæc enim Cantabricas agnoscit voces, quibus tamen Græcæ, atque Ligusticæ præualebant.

§. 2. Descriptio Geographica Corsicæ.

N V M. 1. Latus Orientale.

VRBES

- CENTVRINORVM oppidum, aliter Centurinum: hodie *Centuri*, cui adiacet ab occasu Insula *Centuria*.
- Clunium: *S. Catharina*.
- MANTINORVM oppidum: hodie *Bastia*.
- Ara Tutelæ, scilicet consecrata Deo Tutelari Insulæ: hodie *Torre Pelerina*.
- Præsidium Romanorum: circa locum *Torre Vignale*.
- FAVONII portus: hodie *Porto Fauono*; corruptè apud *Ptolemæum* *Filonij* portus.
- Alifta: *Porto Vecchio*.
- Rubra: *Porto Nuouo*.
- SYRACVSANVS PORTVS *Ptolemæo*, SYRACVSIVS *Diodoro*: *Golfo & Porte di Sant-Amanza*.
- Palla *Ptolemæo*, Pallæ *Antonino*: *S. Bonifacio*.

R R r r ij